

Sürdürülebilirlik Bülteni

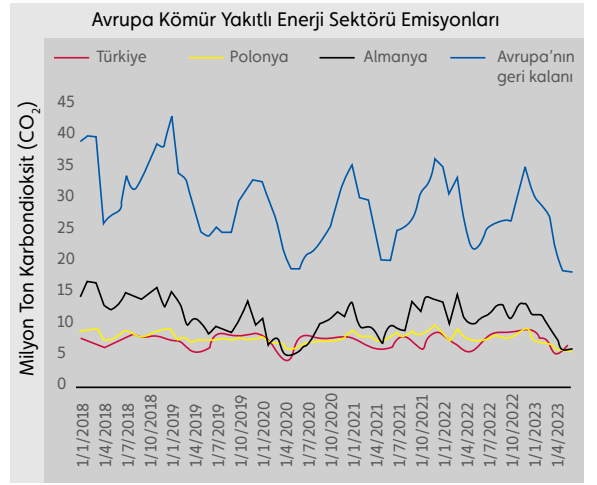
İçinde- kiler

- 03 Türkiye'den ve Dünya'dan Haberler
- 08 Bilim Temelli Hedefler
(SBT- Science Based Targets)
- 10 Sınırdaki Karbon Düzenlemesi
Mekanizması (SKDM)
Pilot Uygulaması Başladı!
- 11 Eko-anksiyete
- 12 Toplumsal Cinsiyet Eşitliği 2023 Raporu
- 14 Sıfır Atık
- 15 BIST Sürdürülebilirlik Endeksi
- 17 Kaynaklar

Türkiye'den ve Dünya'dan Haberler

Türkiye Avrupa'nın Kömür Kirliliği Kaynağı Oldu

Türkiye, kömür yakıtlı elektrik üretiminde Haziran 2023 itibarıyla Almanya ve Polonya'yı geride bırakarak, Avrupa'daki en büyük kömür kirliliği kaynağı konumuna geldi. Türkiye'nin emisyonları 2023 yılının ilk yarısında toplam 44 milyon ton CO₂'e ulaştı. Avrupa'nın geri kalanında gözlemlenen kömür kullanımı düşüşüne karşılık, Türkiye kömürün üretimindeki payını %36 seviyesine çıkardı.

Akdeniz Havzası Küresel Ortalamadan Daha Hızlı Isınıyor!

Işık Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Fizik Bölümü Başkanı Dr. Tuğba Öztürk tarafından yapılan araştırmada, Avrupa'da 120 yıllık süreçte küresel sıcakların artışı ve aşırı hava olaylarının değişimi incelendi. Akdeniz Havzası'nda sıcaklıklar küresel ısınmanın 1,5 katı bir ısınma ile karşı karşıya kaldığı ve bölgedeki sıcaklıkların ortalamada olan her 2°C'ye karşılık 3°C artacağı tespit edildi.

İklim Değişikliği Biyoçeşitliliği, Biyoçeşitlilik İklim Değişikliğini Etkiliyor

İklim değişikliği; canlıların genetik yapılarını, davranışlarını ve hayatta kalma kabiliyetlerini etkilemektedir. Bu sebeple pek çok canlı türü, yaşam alanlarının zarar görmesi veya yok olması, deniz seviyesinin yükselmesi, hava sıcaklıklarındaki artış ve yiyecek sıkıntısı gibi nedenlerle kendilerine uygun alanları bulabilmek adına göç etmek zorunda kalmaktadır. Doğanın Korunması İçin Uluslararası Birlik (IUCN) tarafından sağlanan verilere göre, değerlendirmeye alınan 150.388 canlı türünden 42.108'i, yani yaklaşık %28'i nesli tükenme tehdidi altında bulunmaktadır. WWF Türkiye (Doğal Hayatı Koruma Vakfı) tarafından paylaşılan verilere göre ise Akdeniz'de yaşayan 73 kıkırdaklı balık türü arasındaki köpekbalığı ve vatozların %58'inin neslinin tükenme tehlikesi bulunuyor.

Bunun yanı sıra biyoçeşitliliği korumak, iklim değişikliği ile mücadelede kritik bir rol oynamaktadır. Doğal ekosistemler, karbon emiliminin sağlanması ve iklim etkilerini hafifletilmesi konusunda önemli işlevlere sahiptir. Bu nedenle biyoçeşitlilik kaybı iklim krizini olumsuz etkilemektedir.

Şehirleri İklim Değişikliğine Hazırlayan Projeler Yarışması

Dünya Kaynakları Enstitüsü (World Resources Institute - WRI) kentsel değişim ve dönüşüme vurgu yapmak için, "WRI Ross Center Prize for Cities" yarışmasını 4. kez düzenledi. Yarışmanın bu yılki teması "İklim Hazırlıklı Toplumlara İvme Kazandırmak" olarak belirlendi. Proje kapsamında, iklim krizine hazırlıklı ve iklim krizinin ciddiyetinin farkında olarak hazırlıklarını, kapsamını ve ölçeğini arttıran şehirler yarışacak. Projede iklime dayanıklı altyapılar, sıfır karbonlu binalar ve afet hazırlık çalışmaları projelerde yer alıyor. 2019 yılında, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi kentsel gelişim projesiyle finalistler arasında yer almıştı.

Dünyanın 2050 Yılına Kadar **200.000 Açık Deniz Rüzgâr Türbinine İhtiyacı Var**

Southampton Üniversitesi'nin yaptığı bir çalışmaya göre, 2050 net sıfır emisyon hedefine ulaşmak için dünyada yaklaşık 200.000 açık deniz rüzgâr türbinine ihtiyaç duyuluyor. 2022 sonunda dünya çapında kurulan açık deniz rüzgâr kapasitesi 63 GW idi, bu da mevcut kapasitenin 32 katı anlamına geliyor. Çalışma, net sıfır emisyon hedefine ulaşmak için önümüzdeki yıllarda 2000 GW üreten yaklaşık 200.000 açık deniz türbinine ihtiyaç olduğunu ortaya koyuyor. Bu da yaklaşık 500.000 km²'lik bir okyanus alanına denk gelmektedir.

Okyanusların **Rengi Değişiyor**

MODIS-Aqua uydusunun son 20 yıllık görüntülerinin incelendiği araştırmalar sonrası Dünya okyanuslarının %56'sından fazlasının renginin maviden yeşile döndüğü gözlemlendi. İklim değişikliğinin fitoplankton ve alg popülasyonlarını etkilemesi okyanusların renk değişimine yol açtı. Genel olarak, son 20 yılda ekvatorun yaklaşık 23,5 derece kuzeyinde ve güneyinde bulunan okyanuslar daha yeşil bir görünüme sahip. Denizlerde plankton ve alg patlamalarının göstergesi olan bu renk, kirlilik ve oksijen yetersizliğinin göstergesidir ve canlıların yaşamını tehdit etmektedir.

COP28

İklim Eylemi Planı Belirlendi

30 Kasım-12 Aralık 2023 tarihleri arasında Dubai'de gerçekleşecek COP28 (Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 28. Taraflar Konferansı) Başkanı Sultan bin Ahmed Al Jaber, zirve için oluşturulan eylem planını duyurdu. Bu eylem planı; yeşil dönüşümün hızlandırılması, iklim finansman mekanizmalarının geliştirilmesi, uyum çabalarına odaklanması ve kapsayıcılık olmak üzere 4 temel unsur üzerine kurulmuştur.

Bu plan çerçevesinde, 2030 yılına kadar küresel düzeyde yenilenebilir enerji kapasitesinin 3 katına çıkarılarak 11.000 GW'a ve hidrojen üretiminin 2 kat artırılarak yıllık 18 milyon tona çıkarılması hedeflenmektedir. Ayrıca, fosil yakıtların aşamalı olarak azaltılması ve fosil yakıtların desteklenmesini kademeli olarak sonlandırılması da müzakere edilecek konu başlıkları arasında yer alıyor.

Afrika, İklim Değişikliğiyle Mücadele için Küresel Karbon Vergileri Öneriyor

Eylül ayında gerçekleşen Afrika İklim Zirvesi'nde Afrikalı devlet başkanları, dünya genelindeki büyük kirlenici ülkelerin yoksul ülkelere yardım sağlamak ve kaynak ayırmak için harekete geçmesini talep etti. Afrika, iklim değişikliğinin etkilerine karşı en savunmasız kıtalardan biri olarak kabul ediliyor ve araştırmacılara göre bu etkilerle başa çıkmak için ihtiyacı olan 300 milyar doların sadece %12'sine erişebiliyor.

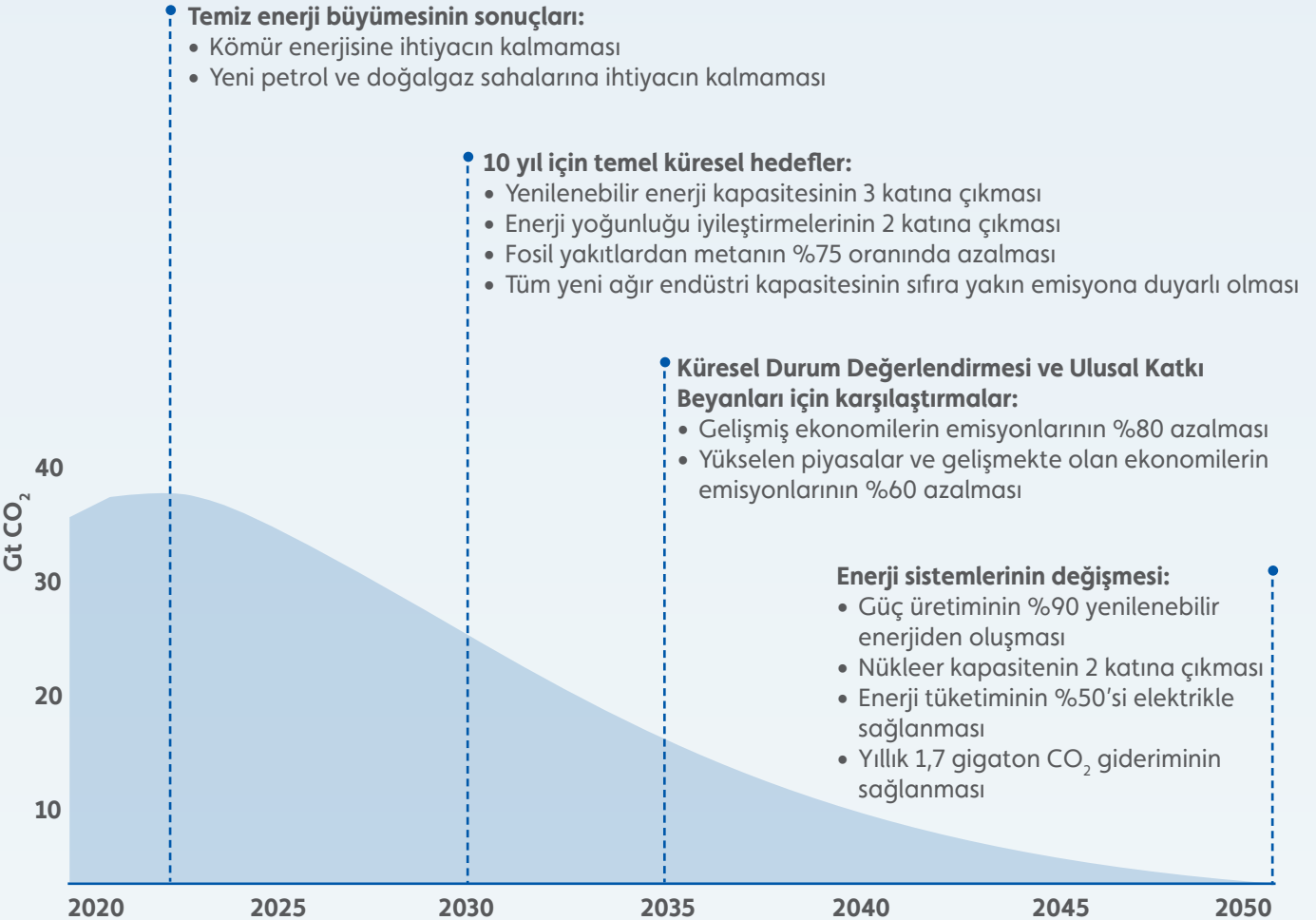

Net Sıfır Yol Haritası Raporu Yayınlandı!

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Eylül ayında [Net Sıfır Yol Haritası](#)'nı yayımladı. İklim hedeflerine ulaşmada kritik öneme sahip olacağı düşünülen bu rapor, temiz enerji yatırımlarındaki büyüme ile birlikte fosil yakıtların düşüşe geçeceğini belirtiyor.

Net Sıfır Yol Haritası'nın yeni güncellemesine göre, dünya enerji sektöründen kaynaklanan sera gazı emisyonlarını net sıfıra indirme ve küresel ısınmayı 1,5 °C ile sınırlama hedefleri, temiz enerji teknolojilerindeki büyük ilerlemeler sayesinde erişilebilir durumdadır. Ancak bu hedeflere ulaşabilmek için hızla artan yatırımların birçok alanda gerçekleştirilmeye devam edilmesi gerekiyor.

2050 Net-Sıfır Yol Haritası Örneği

Bilim Temelli Hedefler

SCIENCE
BASED
TARGETS

DRIVING AMBITIOUS CORPORATE CLIMATE ACTION

Bilim Temelli Hedefler (SBT), şirketlerin sera gazı emisyonlarını bilim temelli iklim değişikliği hedefleri ile uyumlu bir şekilde azaltma amacı güden özel hedeflerdir. Bu hedefler, iklim bilimi temel alınarak ve Paris Anlaşması'nda belirtilen ve Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli'nin (Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC) raporlarında küresel ısınmayı sınırlama hedefleri ile uyumlu olduğundan "bilim temelli" olarak kabul edilirler.

Bilim temelli hedef belirleme süreci, şirketlerin emisyon azaltma hedeflerini, en güncel bilimsel araştırmalara en iyi şekilde uyumlu olduğundan emin olabilmek için titiz bir yaklaşım gerektirir. SBT'ler, şirketlerin iklim değişikliğiyle mücadele çabalarını açıkça ifade etmelerine ve karbon ayak izlerini azaltma taahhütlerini net bir şekilde ortaya koymalarına yardımcı olur.

Bir hedefin SBT olarak kabul edilebilmesi için Kapsam 1 ve 2 hedefleri, emisyonların en az %95'ini kapsamalıdır. Ayrıca Kapsam 3 emisyonları, şirketlerin toplam sera gazı profillerinin %40'ından fazla ise hedef verilmesi beklenmektedir.

SBTi

(Bilim Temelli Hedefler Girişimi)

2015 yılında kurulan SBTi; CDP, UN Global Compact, WRI ve WWF arasında yapılan iş birliği sonucunda kurulmuş ortak bir girişimdir. Bu, şirketlerin çevre dostu hedefler oluşturmalarına ve bunları bilime dayalı bir şekilde gerçekleştirmesine yardımcı bir yoldur. SBTi'ye katılmak, şirketlerin iklim değişikliği konusundaki en son araştırmalara uygun emisyon hedeflerini onaylatmalarını sağlamak anlamına gelir, böylece şirketler özellikle global ısınmayı 1,5 °C sınırlama konusunda sorumluluk almış olurlar.

Küresel ısınmanın olumsuz etkilerinin kısıtlanması için dünya çapında sera gazı emisyonlarının 2030'a kadar yarıya indirilmesi ve 2050'de sıfırlanması gerekmektedir.

Aşamalar	Süreç	Önemli Hususlar
Taahhüt	Taahhüt mektubu süreci, SBTi gönderim formu aracılığıyla sisteme kaydolma ile başlar. Belge imzalanır ve imzalı bir kopya SBTi'ye geri gönderilir. Onaylandıktan sonra SBTi web sitesinde şirket taahhütte bulunmuş olarak tanınacaktır.	Şirketlere, bir hedefi SBTi tarafından onaylatma süreci için 24 ay süre verilir. Şirketler, belirtilen bu süre içinde hedeflerini sunup onaylatamazlarsa taahhütleri kaldırılacaktır.
Hedef Geliştirme	1. Kapsamın Belirlenmesi	Şirketler Kapsam 1, 2 ve 3 hedef temelini ayrı ayrı seçebilir. Kapsam 3 temeli seçerken şirketin tahmini büyümesini göz önünde bulundurmamak önemli bir husustur.
	2. Emisyon Hesaplama Yönteminin Geliştirilmesi	Mümkün olan en uygun temel yıla ve en doğru emisyon verilerine sahip olmak çok önemlidir.
	3. Hedef Metodolojisi Seçimi	Her hedef yöntemi, azaltma ve ilerleme süresi açısından farklı gerekliliklere sahiptir.
Bildirme	Gerekli tüm belgelerin sunulmasının ardından şirketler bir doğrulama tarihi ayarlamalıdır.	-
İletişim	Hedefler onaylandıktan bir ay sonra yayımlanır. Şirketler hedef ile ilgili duyuruları gerçekleştirmelidir.	-
Doğrulama	Şirketlere kısa vadeli hedeflerin gerçekleştirilmesi için 5-10 yıl süre verilir.	Şirketler, hedeflerini 5 yıl içinde veya daha önce yeniden doğrulamak zorundadır. Hedef onayından sonra şirketin gerçekleştirdiği herhangi bir birleşme ve satın alma faaliyetinin ardından hedefler için yeniden onay alınması gereklidir.
Duyurma	Şirketler, en az yıllık olarak emisyonlarını açıklamalıdır.	Hedef ilerleme sürecinin duyurulması gerekmektedir.

Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması (SKDM) Pilot Uygulaması Başladı!

Avrupa Yeşil Mutabakatı ile koyduğu sera gazı emisyon azaltımı hedefine ulaşılması açısından temel araçlardan birisi Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM)'dir. SKDM, bu mekanizma ile bir yandan yeşil dönüşümün yaratacağı maliyet karşısında Avrupa'nın rekabetçiliğinin korunmasını, diğer taraftan küresel düzeyde iklim değişikliği ile mücadele çabasının artırılmasını hedeflemektedir.

SKDM Tüzüğü'nün geçiş dönemi 1 Ekim 2023 tarihi itibarıyla başlamış olup 2025 yılının sonuna kadar sürecektir. Demir, çelik, çimento, alüminyum, gübre, elektrik ve hidrojenle birlikte vida ve civata gibi benzer demir veya çelik sektörlerini kapsamaktadır. Geçiş döneminde AB ithalatçıları herhangi bir mali yükümlülük altına girmeyecek, SKDM mekanizmasına tabi ithal ürünlerde gömülü emisyonları raporlayacaktır. Emisyonların raporlanmasına ilişkin kurallar ve gereklilikler uygulama tasarrufları aracılığıyla AB Komisyonu tarafından detaylandırılacaktır.

Bu ürünler şu anda çimento, demir-çelik, alüminyum, gübre ve elektrik ile sınırlıdır. Avrupa Komisyonu'na göre bunlar yüksek bir karbon kaçağı riski içeren ürün gruplarıdır. Ancak son düzenleme ile yüksek karbon kaçağı riski içeren ürün gruplarına hidrojen de ekleniyor.

Türkiye'nin Avrupa pazarına yönelik ihracatının büyük bir kısmını oluşturduğu düşünüldüğünde, SKDM'nin Türkiye için önemli bir konu olarak gündeme geliyor. Bu yıl başlayacak olan pilot uygulama 2026'da tam anlamıyla yürürlüğe girecek.

1 Ekim 2023'te başlayan Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması (SKDM) pilot uygulaması, Avrupa'ya ihracat yapan şirketleri yeni vergi riskleri ile karşı karşıya bırakarak rekabet güçlerini olumsuz etkileyebileceği düşünülüyor.

Eko-anksiyete

Son dönemlerde ekstrem hava olayları, kuraklık ve hızla azalan biyoçeşitlilik gibi çevre sorunları, iklim değişikliğinin ürkütücü gerçeğiyle yüzleşmemize neden oluyor. Özellikle sıkça karşılaşılan orman yangınları ve tarihi sıcaklık rekorlarının kırılması, bu çevresel tehditlerin sürekli olarak hatırlatıcısı gibi insanların zihninde yer ediniyor.

Bununla birlikte, gelecekte ne olacağına dair artan kaygılar, daha önce deneyimlenmemiş bir endişe türü olan "eko-anksiyete" kavramının oluşmasını sağladı. Uzmanlar, bu kaygı eşiğinin aşılması halinde psikolojik rahatsızlıklara yol açabileceği konusunda uyarıyorlar.

İklim değişikliği kaygısı, bazı topluluklar üzerinde daha fazla etkili oluyor. Özellikle yaşlılar, çocuklar ve hamile veya doğum sonrası dönemindeki kadınlar arasında, ekolojik kaygı semptomları daha sık görülüyor. Dahası, toplumsal ve ekonomik eşitsizlikler sebebiyle altyapıya ve sağlık kaynaklarına erişimdeki farklılıklar, azınlıklar, göçmenler ve mülteciler gibi nüfus gruplarının psikiyatrik ve psikolojik semptomlar gösterme olasılığının daha yüksek olduğu düşünülmektedir.

Kanada'da yapılan bir araştırmaya göre ise 16-25 yaşları arasındaki gençlerin %78'i iklim değişikliğinin genel ruh sağlıklarını etkilediğini ve %56'sının ise bu durum karşısında kendilerini korkmuş ve çaresiz hissettiklerini vurguladıkları görünüyor. Eko-anksiyete, iklim değişikliğinin yol açtığı geçim sıkıntısının da bir sonucu olabilir. İnsanlar, geçim kaynaklarını kaybetme endişesiyle yüzleştiklerinde, derin bir mutsuzluk yaşayabilirler.

Bilim insanları bu tür kaygıları hafifletmenin bir yolunun doğada daha fazla zaman geçirmek olduğunu belirtiyorlar. Doğal güzellikleri görmek ve canlılarla bir arada olmak, bu ekolojik kaygıları azaltabileceği gibi aynı zamanda ruh sağlığını olumlu bir şekilde etkileyebilir.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği 2023 Raporu

"Toplumsal Cinsiyet Eşitliği 2023 Durum Raporu", toplumsal cinsiyet eşitliği hedefine ulaşmak için hızlı ve kararlı bir eylemin kaçınılmaz olduğunu vurguluyor. Bu rapor, Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 17 kapsamında toplumsal cinsiyet eşitliği konusundaki ilerlemeyi ele alıyor ve Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) ile Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Departmanı (UN DESA) tarafından 7 Eylül 2023 tarihinde kamuoyuna sunuldu. Rapor, 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi'nin vaatlerinin yerine getirilmesi ve hiçbir kadının ve kız çocuğunun geride bırakılmadığından emin olmak için bir çağrıda bulunuyor.

Yayımlanan raporda bu yıl ilk kez iklim değişikliğinin kadınlar ve kız çocukları üzerindeki etkilerine yer verildi. Rapor, iklim krizinin dünya genelinde 158 milyon kadın ve kız çocuğunu yoksulluğa itebileceği önemli bir tehdidi öne çıkarıyor. Ayrıca, rapor yaşlılık dönemine de dikkat çekiyor. Yaşlı kadınların, yaşlı erkeklere göre daha yüksek oranda yoksulluk ve şiddete maruz kaldığına dair veriler sunuyor.

Rapora göre, liderlik pozisyonlarında kadınların oranlarında bir değişiklik yaşanmadığı da vurgulanıyor. Parlamentolarda, %26,7, yerel yönetimlerde ise %35,5 seviyesinde bulunuyor. İş dünyasında ise üst düzey pozisyonlarda yalnızca %28,2 oranında kadın liderlere rastlanıyor. Bu veriler, toplumsal cinsiyet eşitliği konusundaki mevcut eşitsizlikleri ve liderlik pozisyonlarında kadınların daha fazla temsil edilmesi gerekliliğini vurguluyor.

Mevcut hızda devam edildiğinde, 2030 yılına gelindiğinde dünya nüfusunun %8'ini temsil eden 340 milyonun üzerinde kadın ve kız çocuğunun aşırı yoksulluk içinde yaşamak zorunda kalabileceği tahmin ediliyor.

2030 yılına kadar toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadınların güçlenmesini sağlamak için acil bir şekilde somut adımlar atılması gerektiğini vurgulanırken bunu başarmak için yıllık ek 360 milyar dolara ihtiyaç duyulduğu belirtiliyor.

Raporda vurgulanan diğer veriler ise aşağıdaki gibidir:

- Dünyadaki hiçbir ülke, yakın partner şiddetini tamamen ortadan kaldıramamıştır.
- Mevcut hızla ilerlediğimiz takdirde, 2030 yılında tahmini 110 milyon kız çocuğu ve genç kız eğitimden mahrum bırakılmış olacaktır.
- Kadınlar ve erkekler arasındaki iş gücü ve gelir uçurumu hala yüksek seviyededir. Dünya genelinde erkeklerin kazandığı her 1 dolara karşılık olarak kadınlar sadece 51 sent kazanmaktadır.
- Toplumsal cinsiyet eşitliğini ve kadınların güçlenmesini teşvik etmek için bütçe ayıran ülke sayısı sadece 27'dir, bu da bu konuda daha fazla çaba gerektiğini göstermektedir.

2017 yılında Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın öncülüğünde başlayan Sıfır Atık Projesi; atık üretimini azaltmayı, kaynakların verimli kullanılmasını teşvik etmeyi ve geri dönüşüm oranlarını artırmayı hedefler. Büyük şehirlerin, özellikle İstanbul gibi metropollerin karşılaştığı devasa günlük katı atık sorununa etkili bir çözüm sunmaktadır.

Örnek vermek gerekirse, İstanbul'da her gün yaklaşık 19,500 ton katı atık oluşmaktadır. Türkiye genelinde atıkların geri dönüşüme tabi tutulan oran 2018'de sadece %12 civarındayken, 2022'de bu oran %27,2'ye yükselmiştir. Bu geri dönüşüm oranlarını artırmak, toplumun tüm kesimlerinin iş birliği ile mümkün olacaktır. Sıfır Atık yaklaşımı, sadece atık azaltma ve geri dönüşümü artırma konularında değil, aynı zamanda toplumsal farkındalık yaratma ve sürdürülebilir tüketim alışkanlıklarını teşvik etme konularında da önemli bir rol oynamaktadır.

Ayrıca, ekonomik açıdan da faydalıdır. Geri dönüşüm ve atık azaltma uygulamaları, yeni istihdam alanları yaratırken hammadde tüketimini azaltarak doğal kaynakların korunmasına katkı sağlar. Bu nedenle, Sıfır Atık yaklaşımı hem çevresel hem de ekonomik sürdürülebilirliği destekleyen kapsamlı bir strateji olarak önemini korumaktadır.

Sıfır Atık yaklaşımının bir parçası olarak, biriktirme ekipmanları ve tanıtım materyallerinde renk skalası kullanılması büyük bir öneme sahiptir. Renkler, insanların algısını etkileyen güçlü bir araçtır ve bu nedenle atık yönetiminde standart bir renk skalasının oluşturulması, atıkların ayrıştırılması ve geri dönüşüme kazandırılmasını daha verimli hale getirir.

BIST Sürdürülebilirlik Endeksi

Borsa İstanbul tarafından başlatılan BIST Sürdürülebilirlik Endeksi, çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim konularındaki risklerin değerlendirilmesine ve şirketlerin sürdürülebilirlik performansının izlenmesine yönelik bir inisiyattır. 4 Kasım 2014 tarihinden itibaren aktif olarak hesaplanan bu endeks, Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin sürdürülebilirlik uygulamalarını şeffaf ve ölçülebilir bir şekilde sunmalarını teşvik eder.

BIST Sürdürülebilirlik Endeksi, sürdürülebilirlik ve kurumsal sosyal sorumluluk ilkelerine bağlı olan şirketleri belirlemek ve yatırımcıların bu şirketlere yatırım yapmalarını kolaylaştırmak için tasarlanmıştır. Şirketlerin sürdürülebilirlik taahhütlerini göstermesini ve yatırımcılara, düzenleyicilere ve diğer ilgili taraflara bu bilgileri sunmalarını teşvik eder. Bu iş birliği, sürdürülebilirlik odaklı yatırımları teşvik eder ve şirketlerin sürdürülebilirlik performansını ölçmelerine yardımcı olur.

Endekse katılabilmek için şirketlerin aşağıdaki kriterlere uymaları gerekmektedir:

- **Genel Sürdürülebilirlik Notu:** Şirketlerin genel sürdürülebilirlik notu 50 veya daha yüksek olmalıdır. Bu, şirketlerin sürdürülebilirlik taahhütlerini ve uygulamalarını değerlendiren bir kritere dayanır.
- **Ana Başlık Notları:** Her ana başlık notu (çevre, sosyal sorumluluk, kurumsal yönetim gibi) 40 veya daha yüksek olmalıdır. Bu, şirketlerin sürdürülebilirlik stratejilerinin temel unsurlarının güçlü olduğunu gösterir.
- **Kategori Notları:** Şirketlerin kategori notlarından en az 8'i 26 veya daha yüksek olmalıdır. Bu, şirketlerin sürdürülebilirlik konularında çeşitli alanlarda iyi performans gösterdiklerini ifade eder.
- **Refinitiv ve Veri Kaynağı:** Refinitiv finansal piyasa verileri, ticaret platformları, analitikler ve ilgili finansal hizmetler sunar. Verilen bu hizmetler bankalar, yatırım kurumları, şirketler ve diğer finansal kuruluşlar tarafından kullanılır.

REFINITIV

Borsa İstanbul, Refinitiv Enformasyon Limited Şirketi ("Refinitiv") ile yaptığı iş birliği ile 2021 yılı değerlemelerini temel alarak endekse katılacak şirketleri belirler. Refinitiv'in sürdürülebilirlik değerlendirme sonuçları, yalnızca "kamuya açık" verilere dayanır ve Borsa İstanbul, bu değerlemelerin maliyetini üstlenir. Bu iş birliği, şirketlerin sürdürülebilirlik performansı hakkında daha fazla şeffaf ve güvenilir bilgilere erişim sağlar.

BIST Sürdürülebilirlik

25 Endeksi

BIST Sürdürülebilirlik 25 Endeksi, 21 Kasım 2022 tarihinden itibaren yayımlanmaya başlamıştır. Bu endeks, yüksek sürdürülebilirlik performansına sahip, büyük ve likit şirketlerin seçilmesi amacıyla oluşturulmuştur.

BIST Sürdürülebilirlik 25 Endeksi'ne katılabilmek için şirketlerin uymaları gereken temel kriterler:

- **Genel Sürdürülebilirlik Notu:** Şirketlerin genel sürdürülebilirlik notu 70 veya daha yüksek olmalıdır. Bu, şirketlerin sürdürülebilirlik konusundaki taahhütlerini ve uygulamalarını yansıtır.
- **Ana Başlık Notları:** Her ana başlık notu (örneğin çevre, toplum, iş etiği) 60 veya daha yüksek olmalıdır. Bu, şirketlerin sürdürülebilirlik stratejilerinin temel unsurlarının güçlü olduğunu gösterir.
- **Kategori Notları:** Şirketlerin kategori notlarından en az 8'i 50 veya daha yüksek olmalıdır. Bu, sürdürülebilirlik alanında geniş bir yelpazede güçlü performans sergilediklerini belirtir.

Bu kriterlere uyan şirketler arasından İşlem Hacmi ve Piyasa Değeri en yüksek olan 25 pay, BIST Sürdürülebilirlik 25 Endeksi'nde yer alacak şekilde belirlenir. Bu, yatırımcılara yüksek sürdürülebilirlik standartlarına sahip büyük ve likit şirketlere yatırım yapma fırsatı sunar.

Kaynaklar

1. <https://www.reuters.com/markets/commodities/turkey-emerges-europes-largest-coal-power-producer-june-2023-07-19/>
2. <https://prizeforcities.org/>
3. <https://www.nature.com/articles/s41586-023-06321-z>
4. <https://yesilgazete.org/iklim-krizi-akdeniz-havzasi-kuresel-ortalamadan-15-kat-daha-hizli-isiniyor/>
5. <https://yesilgazete.org/iklim-degisikligi-tur-kaybini-tur-kaybi-iklim-degisikliginin-etkilerini-artiriyor/>
6. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1364032123002150>
7. <https://www.theguardian.com/environment/2023/jul/13/what-is-the-uae-cop28-plan-of-climate-action>
8. Africa proposes global carbon taxes to fight climate change - BBC News
9. Sıfır atık tiyatrosu ile iklim değişikliğine farkındalık oluşturulacak - Dünya Gazetesi (dunya.com)
10. <https://temizenerji.org/2023/09/26/iea-net-sifir-yol-haritasi-komur-petrol-ve-gazyatirimlarina-ihtiyac-yok/>
11. <https://www.semtrio.com/blog/sbti-bilimsel-tabanli-hedefler-girisimi-nedir>
12. <https://sciencebasedtargets.org/https://www.dunya.com/sirketler/sinirda-karbon-duzenlemesi-mekanizmasi-1-ekimde-basliyor-haberi-704791>
13. <https://turkiye.un.org/tr/245419-yeni-un-women-raporuna-g%C3%B6re-kad%C4%B1nlar%C4%B1n-g%C3%BC%C3%A7lenmesi-i%C3%A7in-y%C4%B1lda-ek-360-milyar-dolara-htiya%C3%A7>
14. <https://borsaistanbul.com/tr/sayfa/165/bist-surdurulebilirlik-endeksleri>
15. <https://sifiratik.gov.tr/sifir-atik/sifir-atik-nedir>

TEKNOSA

**Yorum ve önerileriniz için:
surdurulebilirlik@teknosa.com**